

افق حوزه

| هفته‌نامه سیاسی، علمی و فرهنگی حوزه‌های علمیه |

| سال بیست و دوم | شماره ۷۵۹ | دوشنبه ۱۹ تیر ۱۴۰۲ |

| ۲۱ ذی‌الحجه ۱۴۴۳ | ۱۰ جولای ۲۰۲۳ | ۱۲ صفحه | ۳۰۰۰ تومان |

| نشریه عربی «الآفاق» | پیش‌شماره ۲۸ |

در آستانه دیدار حوزویان و مبلغان با امام خامنه‌ای ارائه می‌گردد

شاخصه‌های طلبه‌تراز عصر انقلاب

بدانید که بدون تحقیق، بدون نوآوری، بدون ژرف‌یابی، انسان در هیچ مقوله‌ای نمی‌تواند به هدف‌های والا دست پیدا کند.

در آستانه دیدار حوزویان و مبلغان با امام خامنه‌ای ارائه می‌گردد

شاخصه‌های طلبه‌تراز عصر انقلاب

بر اساس رهنمودهای امام خامنه‌ای به طلاب و مسئولان حوزه‌های علمیه در سالیان گذشته

می‌گوییم، به بعضی‌ها تکرار می‌کنیم، به بعضی‌ها التماس می‌کنیم، بعضی‌ها را اینجا جمع می‌کنیم، به بعضی‌ها پیغام می‌دهیم، که کار کنید آقا! کار فرهنگی کنید. (۷۳/۶/۲۱)

۴. بار سنگینی بر دوش همه ما وجود دارد... علمای دین در اسلام، پیشروان اصلاح و ترقی و پیشرفت ملت‌اند. این مسئولیت بر عهده عالمان دین گذاشته شده است.... ما نمی‌توانیم آرام بنشینیم... با این، تکلیف برداشته نمی‌شود. (۱۳۸۸/۲/۲۳)

۵. در گذشته، در بعضی از شهرهای بزرگ، ده نفر مجتهد وجود داشتند که هرکدام از آنان برای اداره دویست شاگرد خوب کافی بودند؛ اما امروز یک نفر هم، مثل چنین افرادی در آن شهرها نیست.... مبلغ به قدر کافی از حوزه گسیل نمی‌گردد. الان در آفاق دنیا-آفریقا و اروپا و آسیا- مرتب از ما روحانی می‌خواهند... این نارسایی‌ها وجود دارد و نمی‌شود، آنها را منکر شد. این موارد، حاکی از وجود عیوبی در درون کالبد عظیم این حوزه با عظمت است. (۷۴/۹/۱۳)

۶. اگر ما عمامه‌ایها درست نقش خود را بشناسیم و بتوانیم، آن را ایفا کنیم، دنیا را آباد خواهیم کرد.

۷. امروز، حوزه علمیه از زمان خودش عقب است. حساب یک ذره و دو ذره نیست... با زمان خیلی فاصله داریم. (۷۴/۹/۱۳)

۸. یکی از اشکالات کار ما، نشناختن وضع زمانه است. بعضی‌ها علم و تقوا هم دارند؛ اما در عین حال نمی‌توانند، جایگاه و سنگری را که باید در آن بایستند و کار کنند، بشناسند... نشناختن فضا... ما را خیلی دچار اشکال می‌کند. (۸۴/۲/۲۶)

۹. امروز وظایف حوزه‌های علمیه با گذشته تفاوت‌های زیادی کرده است... امروز ما در یک میدان جنگ و کارزار حقیقی قرار داریم. (۸۴/۲/۲۶)

• **اصول مواجهه با چالش‌های کشور**

مواجهه و مدیریت چالش‌های اجتماعی، داری اصولی است که رعایت آنها، موجب دستیابی به نتیجه مطلوب می‌شود:

۱. مواجهه فعال به جای انفعال نسبت به چالش‌ها؛
۲. مواجهه همراه با ابتکار عمل به جای مواجهه عکس‌العملی؛
۳. مواجهه شجاعانه به جای مواجهه همراه با ترس؛
۴. توجه به پیچیدگی‌های کار و مواجهه همراه با حزم و تدبیر در مقابل سهل‌اندیشی و سهل‌انگاری؛
۵. نگاه توأمان به تهدیدها و فرصت‌ها در مقابل نگاه یک‌جانبه؛
۶. مواجهه همراه با شناخت دقیق واقعیت‌های میدان؛
۷. توجه به بروز احساسات در جامعه؛
۸. رعایت حدود و ضوابط شرعی؛
۹. استفاده از تجربیات دیگران؛
۱۰. اتحاد و انسجام مسئولین پس از اخذ تصمیم. (۱۳۹۴/۱۲/۲۳)

صادر شد. (۱۳۸۹/۷/۲۹)

• روحیه جهاد در حوزه علمیه

۱. همه کارها مجاهدت لازم دارد. بدون مجاهدت نه به دنیا و نه به آخرت می‌شود رسید... مثل یک سنگی همان‌جا خواهد ماند، حرکتی نخواهد کرد (۷۴/۸/۲۳).

۲. اگر بخواهیم به وظایف، درست عمل کنیم، پیمودن راه از حالا به بعد، یقیناً آسان‌تر از راه گذشته ما نیست؛ راه دشواری است. از حالا به بعد مسأله، مسأله حفظ ارزش‌هاست... با زبان ممکن نیست. با عمل و تلاش و فداکاری و امید و آمادگی و علم و تقوا ممکن است... اگر خدای نکرده روحانیون خسته و ملول و نرمیده و دل‌بسته شدند، از راحتی و آسودگی خشنود شدند، به آن عادت کردند، از خطر و سختی گریزان شدند، بار بر زمین خواهد ماند و این فکر پیش نخواهد رفت. (۶۹/۸/۵)

۳. طلبه جوان و روحانی باید پرکار و پرتلاش باشد و از کار خسته نشود. اندکی احساس خستگی و میل به راحت‌طلبی، کار را خراب خواهد کرد، باید خستگی ناپذیر باشید... دنبال کار را بگیرید و خسته نشوید. هر کاری را که شروع می‌کنید تا نهایت آن کار بروید و احساس کسالت و ملالت نکنید. (۶۶/۱۱/۲۲)

۴. معیار جهاد، شمشیر نیست، میدان جنگ هم نیست. معیار جهاد،

همان چیزی است که امروز در تعارف زبان فعلی فارسی ما، در کلمه مبارزه وجود دارد. فلائی آدم مبارزی است، فلائی آدم مبارزی نیست... در مبارزه دو چیز حتماً لازم است: یکی اینکه در او جدّ و جهدی باشد، تحرکی باشد... دوم اینکه در مقابلش یک دشمنی باشد... تنبلی و نشستن و بی‌کاری و بی‌اهتمامی، از امت پیغمبر ﷺ خواسته نیست. (۷۳/۶/۲۰)

• **ملاک و میزان دستیابی کامل حوزه‌های علمیه در نیل به اهداف**

۱. انقلاب، آن وقتی به صورت کامل تحقق پیدا می‌کند که آحاد مردم، حقیقتاً به مردم مسلمان و مؤمن تبدیل شوند... تمام دستگاه‌ها و تمام افراد، به‌خصوص علمای اعلام و روحانیون، بایستی روی تربیت نفوس مردم و تحقق انقلاب قلبی و اخلاقی در آنها مخصوصاً در جوانان تلاش کنند. (۶۹/۱۲/۱)

۲. مسائل فرهنگی جامعه، بستر مسائل سیاسی است، بستر مسائل اقتصادی است. اگر واقعاً جزّ فرهنگی جامعه اصلاح شد، می‌توان در آن جزّ، مسائل اقتصادی را هم اصلاح کرد، اعتراض کرد، راهنمایی نشان داد؛ اما وقتی جزّ فرهنگی مثل حالاست، جزّ فرهنگی بدی است؛ آن وقت نمی‌شود... جامعه مدرسین می‌تواند در این مورد وارد میدان شود. (۷۹/۲/۲۲)

۳. ما دائم به کسانی که اهل کار فرهنگی‌اند می‌گوییم، به بعضی‌ها

مقدمه: اگر بخواهیم پا در راهی بنهیم، ابتدا باید از راهنمایی کمک بگیریم که ما را در این مسیر کمک کند. بی‌شک توصیه‌ها و رهنمودهای امام خامنه‌ای در این مسیر پریپیچ‌وخم، چراغ راهی است برای طلبایی که قصد دارند، با انگیزه و هدف، کارآمدی خود را در این مسیر به ظهور برسانند. متن پیش رو، برش‌هایی از رهنمودهای معظم‌له می‌باشد که معیارهای طلبه مطلوب انقلاب را تبیین نموده‌اند.

• تهذیب

اگر بخواهیم اولین ملاک و شاخص طلبگی را ذکر کنیم، به طور یقین مسأله تهذیب نفس و خودسازی از بارزترین و اصلی‌ترین مسائل مربوط به یک طلبه و روحانی است؛ به‌طوری‌که تبلیغ دین و تلاش برای انتشار اسلام، جز با تهذیب نفس صورت نمی‌گیرد. اگر این‌گونه نباشد، به‌طور قطع منافع شخصی و امیال نفسانی وارد کار طلبگی می‌شود و عدم اخلاص، موجب انحراف در این راه خواهد شد؛ به‌طوری‌که مقام معظم رهبری در این باره می‌فرمایند: «ما اگر مذهب باشیم، خواهیم توانست، هستی خود را در خدمت اسلام و نظام اسلامی قرار دهیم؛ ولی اگر مذهب نباشیم، آنچه داریم، در خدمت قرار نخواهد گرفت و چه بسا، در جهت عکس هم قرار گیرد». (۱۳۶۸/۳/۲۲)

و همچنین می‌فرمایند: «اگر یک فهرستی از مسئولیت‌های ما- عمامه‌به‌سرها و مسئولان روحانی- تهیه شود، سرلوحه این فهرست، عبارت است از «خودسازی» در درجه اول، ما باید متوجه بشویم به خودمان و بنیه معنوی و دینی خودمان را تقویت کنیم؛ آن کسی که بنیه معنوی قوی دارد، می‌تواند بارهای سنگین را بر دوش حمل کند». (۱۳۸۷/۲/۱۱)

• علم

«بقای دین، مدیون تلاش علمی حوزه‌هاست. (۱۳۷۹/۶/۳۱)

«بدانید که بدون تحقیق، بدون نوآوری، بدون ژرف‌یابی، انسان در هیچ مقوله‌ای نمی‌تواند به هدف‌های والا دست پیدا کند. اگر این نوآوری نباشد، نتیجه همان یک‌جا ایستادن و درجا زدن و با دنیای پیرامون خود، به‌تدریج بیگانه‌تر شدن، خواهد بود. (۱۳۷۹/۷/۱۵)

«انقلاب، مانند هر حرکت عظیم ماندگار، احتیاج به سوخت دارد. این ماشین بدون سوخت متوقف می‌شود؛ سوخت فکری. روز به روز... سؤال‌ها و ابهامات ناز‌های در ادامه این راه، مطرح است؛ از طرفی قبل از آنکه نوبت به عمل برسد، نوبت فکر و پردازش تفکر راهنماست و این، خاص آشنایان به مبانی اسلام است (۱۳۸۴/۸/۱۹)

• بصیرت

«فهم سیاسی و هدایت سیاسی حوزه، بایستی بسیار سطح بالا باشد. امروز طلاب و فضایی حوزه علمیه در سرتاسر کشور منتشر می‌شوند. این‌طور نیست که مردم از آنها بخواهند، برایشان فقط مسأله و رساله توضیح بدهند...؛ بلکه امروز راجع به مسائل منطقه و سیاست‌های گوناگون جهانی و مسائل داخلی هم، از روحانی سؤال می‌کنند. اگر سؤال هم نکنند، او باید متصدی پاسخ‌گویی بشود. (۱۳۶۹/۴/۱۱)

امروز هم مرکز معرفتی دنیای اسلام، شهر قم است. امروز هم مثل همان دوران، قم قلب فعال و متحرکی است که می‌تواند و می‌باید، خون معرفت و بصیرت و بیداری و آگاهی را در سرتاسر پیکر امت اسلامی پمپاژ کند. در آن روز، اولین کتاب‌های فقه و معارف شیعه و پیروان اهل بیت ﷺ از قم